

چهل خاطره
از لحظه اسارت
رزمنده‌های ایرانی

تابستان ۱۳۶۹

مرتضی سرهنگ

سند صحرایی و آوارگی

فروست: دفتر ادبیات و هنر مقاومت؛ ۷۰۲ جنگ ایران و

عراق، خاطرات؛ ۲۴۲

سرشناسه: سرهنگی، مرتضی

عنوان و نام پدیدآور: تابستان ۱۳۶۹؛ چهل خاطره از لحظه

اسارت رزمندگان ایرانی / نویسنده مرتضی سرهنگی؛

ایران: دفتر ادبیات و هنر مقاومت.

تعداد صفحات نشر: تهران؛ شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۴۰۰.

تعداد جلد: ۳۳۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۱۵۳-۰۶

وضعیت فهرست نویسی: فهرست شده

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ - آزادگان

- خاطرات

Iran-Iraq War, 1980-1988 -- *Released captives -- Diaries

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. حوزه هنری. دفتر

ادبیات و هنر مقاومت

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده بندی کنگره: DSR۱۶۲۸

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۲۰۹۲۲

شماره کتاب شناسی ملی: ۸۷۴۵۶۷۷

اطلاعات رکورد کتاب شناسی: فیما

باسم
پرستش
نظمی
این کتاب
شرکت
نماید

انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)
دفتر ادبیات و هنر مقاومت

www.sooremehr.ir

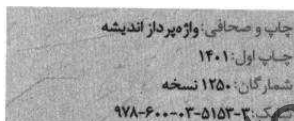
تابستان ۱۳۶۹

چهل خاطره از لحظه اسارت رزمندگان ایرانی

نویسنده: مرتضی سرهنگی

دستیار تحقیق: محبوبه عزیزی

طراح جلد: احسان حسینی

چاپ و صحافی: واژه پرداز اندیشه

چاپ اول: ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۲۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳-۵۱۵۳-۳

نشانی انتشارات: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت،

پلاک ۳۳، تلفن: ۶۹۴۲، دورنگار: ۶۶۴۶۹۵۱

فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان سعیدیه، فرسیده به خیابان

حافظ، جنب حوزه هنری، پلاک ۲۴۵، تلفن: ۸۸۹۴۹۷۹۱

فروشگاه انقلاب: تهران، خیابان انقلاب، میدان انقلاب،

جنب سینما بهمن، پلاک ۱۰۳۳، تلفن: ۶۶۴۷۶۵۶۸-۹

فروشگاه اصفهان: اصفهان، میدان انقلاب، سینما ساحل،

کدپستی: ۸۱۳۳۶۱۴۵۱۱، تلفن: ۶-۳۲۲۴۷۷۳۵-۳۱

Sooremehr.ir

Mehrak.ir

@Sooremehr

(پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳

۱۵۹۱۸-۱۷۸۱۱

۳۰۰۵۳۱۹

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

کتاب‌ها در زمین ریشه دارند.

طبق تقاضای نامۀ انتشارات سوره مهر و سازمان منابع طبیعی
بخشی از عواید فروش این کتاب به کاشت درخت اختصاص دارد.

فهرست

۷	اشاره
۹	قدردانی
۱۱	خاک مادری
۲۱	نامه آقا سید
۳۳	خانواده زلفی
۴۱	نامه‌های چشم به راه
۵۳	خود فروخته‌ها
۶۱	آن دو انگشت
۶۹	پای کوه سورن
۷۹	خلف نی نواز
۸۵	نامه خلیبان
۹۵	ده دقیقه به نه صبح
۱۰۳	جشن تولد در سلول
۱۰۹	پول یادگاری
۱۱۵	علی تهرانی
۱۲۱	جنگ با کلوخ
۱۲۵	قوم و خویشی با گلوله‌ها
۱۳۱	دیده بان توپخانه
۱۴۱	نامه‌ای برای الماس
۱۴۹	فرصت ترسیدن
۱۵۵	محسن امریکایی
۱۶۱	کاغذ لف
۱۶۷	اسارت یک محافظ

۱۷۵	در دسرهای یک اسم
۱۸۳	بویه
۱۹۱	ظاهر بدری، هیولای زندان
۲۰۳	بیسکویت گرجی
۲۱۱	خنده‌های در بند
۲۱۹	حاج رضا مرادمند
۲۲۵	در لباس خودی
۲۳۱	یک گونی آرد
۲۴۱	انگشتر غنیمتی
۲۴۷	گوش برها
۲۵۳	پارس سگ
۲۵۹	اسارت با غرور
۲۶۳	جوانمرد گیلانی
۲۷۱	شیون آب
۲۷۹	منتظرت بودیم
۲۸۷	سر هنگ قصه‌گو
۲۹۳	آن شب بارانی
۳۰۹	وقتی برگشتی...
۳۱۷	خدا حافظ...

اشاره

یک ساک دستی کوچک، یک تن نحیف و یک روح آزرده، همه سوغاتی بود که اسیران ایرانی از اردوگاه‌های عراق آورده بودند. آن‌ها را دیده بودم، همان تابستان گرم ۱۳۶۹ در مرز خسروی... دیده بودم چطور خودشان را به این طرف مرز می‌رسانند، سر روی شانه این خاک می‌گذارند و آرام می‌گیرند!

بعدها وقتی پا به دنیای خاطرات این اسیران گذاشتم، فهمیدم بذرنجی که از لحظه اسارت در بطن آن‌ها نطفه می‌بندد، در سال‌های سخت اسارت جان می‌گیرد و بزرگ‌تر می‌شود. برای زنده ماندن راهی ندارند جز اینکه روی زخم روحشان مرهم بگذارند و تاب بیاورند. یک روز با خودم گفتم حیف است این لحظه‌های اسارت که تنوع زیادی هم دارد، بی‌خواننده بماند؛ وقتی فهرست کتاب‌های خاطراتشان را دیدم کمی جا خوردم. در یک چشم به هم‌زدن با حدود ۳۶۰ عنوان کتاب روبه‌رو شدم؛ اما قرار داشتم به متن این خاطرات سفر کنم، سفری که دوست داشتم مرا به دنیایی ببرد که هنوز همه درهایش به رویم باز نشده بود، این سفر را مثل یک بافتنی باید سر می‌انداختم!